

Висновки. Розроблено вдосконалену технологію одержання сухого екстракту листя обліпихи та проведено дослідження його складу. Запропонований метод кількісного аналізу вмісту суми фенольних сполук у сухому екстракті та сировині. Новий екстракт показав перспективність як протимікробний, протигрибковий та противірусний засіб.

ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ПОШУКУ ТА РОЗРОБКИ НОВИХ ВИДІВ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ НА ОСНОВІ ХАРЧОВИХ РОСЛИН

Омельченко З.І., Кисличенко В.С., Немашкало В.В., Ткалич Д.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

zinaidaomel4enko@gmail.com

Вступ. Одним з перспективних сировинних джерел для розробки нових видів лікарської рослинної сировини є харчові рослини, корисні властивості і безпека яких підтверджуються багатовіковим досвідом використання. Дана обставина є основоположною при їх застосуванні в дієтотерапії, фітотерапії, нутриціології при різних, як правило, хронічних захворюваннях. У числі таких харчових рослин, які пройшли довгий шлях народної медицини, слід виділити портулак городній (*Portulaca oleracea* L.) і монарду лимонну (*Monarda citriodora* Cerv. exlag.). У дикій природі України портулак можна зустріти майже скрізь, на пустирях, городах, біля житла, в садах і на полях. Монарду лимонну завезено з Америки, де вона росте як бур'ян у дикій флорі США і Мексики. Введена в культуру як пряна й декоративна рослина в багатьох країнах Європи і Америки. Останніми роками активно завойовує популярність у городників України. Траву портулака городнього вживають при нефриті, піелонефритах, циститах, а також гонорей, трихомонадних кольпітах, сифілітичних ураженнях суглобів, дизентерії, укусах змій і комах. У траві монарди лимонної міститься ефірна олія, яка виявляє антимікробні та антисептичні властивості.

Мета дослідження. Фітохімічне вивчення трави портулака городнього і монарди лимонної.

Матеріали та методи. Трави портулака городнього і монарди лимонної заготівляли у 2020 р. у Харківській обл. Загальновідомими методами фармакогностичного аналізу встановлювали наявність жирної і ефірної олії, полісахаридів, вітамінів.

Отримані результати. Ліпофільна фракція трави портулака городнього склала 0,45%, полісахаридна – 2,06%, вітамінна – 2,03%. Вміст ефірної олії у траві монарди лимонної склав 2,89%, полісахаридів – 2,12%, вітамінів – 2,86%.

Висновки. Досліджувана сировина накопичує значний комплекс біологічно активних речовин. Однак, незважаючи на очевидну цінність цих рослин, на фармацевтичному ринку України на сьогоднішній день немає зареєстрованих лікарських препаратів на їх основі; при цьому відсутність вітчизняних розробок багато в чому стримується недостатністю даних фармакогностичного характеру і відсутністю відповідного блоку нормативної документації на досліджувану сировину. У зв'язку з вищевикладеним буде актуальним і доцільним проведення досліджень з розробки і обґрунтування перспектив їх подальшого використання для створення лікарських препаратів.